ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

Lan Xang Literature

Lecture 12:
The Story of "Sinsay" (Con.)

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ບົດສອນ

ວິຊາ: ວັນນະຄະດີລ້ານຊ້າງ
ລະຫັດ: 0907409
ບົດທີ 4: ໜັງສືເລື່ອງ: "ສິນໄຊ" (ຕໍ່) ເວລາ: 90 ນາທີ
ຜູ້ບັນຍາຍ: ປທ. ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ
ປີ: 3
ພາກຮຽນ: 2
ສົກຮຽນ: 2022-2023

ຂັ້ນຕອນ 1 - ຜົນຮັບທີ່ຕ້ອງການ (Desire Results)	
ສ້າງເປົ້າໝາຍ (Goals): ນັກຮຽນຈະຮູ້: - ວິທີປະດິດແຕ່ງໜັງສືເລື່ອງ "ສິນໄຊ"	
ຄວາມເຂົ້າໃຈ (Understand): ນັກຮຽນຈະເຂົ້າໃຈ: - ໂຄງປະກອບຂອງໜັງສືເລື່ອງ - ວິທີໃຊ້ສັບພາສາເຂົ້າໃນການປະພັນ - ການອາດພາບ ແລະ ການພັນລະນາ - ວິທີໃຊ້ຮູບການສິລະປະໄມ້ງັດ	**ຄຳຖາມຫຼັກ (Questions):** 1) ໂຄງປະກອບຂອງເລື່ອງເປັນແນວໃດ? 2) ການໃຊ້ສັບພາສາເຂົ້າໃນການປະພັນເປັນແນວໃດ? 3) ການອາດພາບ ແລະການພັນລະນາຂອງເລື່ອງເປັນແນວໃດ? 4) ວິທີໃຊ້ຮູບການສິລະປະໄມ້ງັດເປັນແນວໃດ?
ຄວາມຮູ້ (Knowledge): - ໃຫ້ນັກຮຽນຮູ້ໄດ້ເຖິງວິທີການປະດິດແຕ່ງໜັງສືເລື່ອງ "ສິນໄຊ"	**ທັກສະ (Skills):** - ອະທິບາຍໄດ້ເຖິງການໃຊ້ສິລະປະຕ່າງໆເຂົ້າໃນການປະດິດແຕ່ງເລື່ອງ.
ຂັ້ນຕອນ 2 - ຫຼັກຖານປະເມີນ (Evidence)	
ໜ້າວຽກສິດສອນ (Tasks): - ສັງເກດການຄົ້ນຄວ້າຂອງນັກສຶກສາ - ສົນທະນາຖາມ-ຕອບ - ແນະນຳການຄົ້ນຄວ້າ. - ໃບວຽກບ້ານ	**ຫຼັກຖານອື່ນໆ (Other Evidence):** - ລາຍງານຜົນການຄົ້ນຄວ້າ - ເນື້ອໃນຄຳຕອບກິດຈະກຳຂອງນັກສຶກສາ - ການສັງຮວມກິດຈະກຳ - ຜົນການກວດວຽກບ້ານ
ຂັ້ນຕອນ 3 ແຜນການຮຽນ-ການສອນ (Teaching and Learning Plan)	
- **ສື່ການສອນມີ:** ປຶ້ມຕຳລາວິຊາວັນນະຄະດີລ້ານຊ້າງ, ປຶ້ມຄຳກອນສັງສິນໄຊ, ເວັບໄຊ້ຂໍ້ມູນ, ຄອມພິວເຕີ, ເຄື່ອງສາຍ LCD. - **ກິດຈະກຳການຮຽນ**	

ທວນຄືນ ແລະ ລ້ຽວເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ:

- **ທວນຄືນບົດຮຽນເກົ່າ**
- ຄູນຳພານັກຮຽນທວນຄືນບົດຮຽນ ໂດຍໃຫ້ນັກຮຽນເວົ້າເຖິງຕົວລະຄອນພາຍໃນເລື່ອງ “ສິນໄຊ” ໂດຍຫຍໍ້.
- **ຂັ້ນລ້ຽວເຂົ້າສູ່ບົດສອນ:**

ບົດທີ 4

ໜັງສືເລື່ອງ: “ສິນໄຊ”

4.5 ວິທີປະດິດແຕ່ງຂອງໜັງສືເລື່ອງ “ສິນໄຊ”

1) ໂຄງປະກອບຂອງໜັງສື (10 ນາທີ)

ກິດຈະກາ 1:

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ
  1) ໂຄງປະກອບຂອງເລື່ອງເປັນແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (5 ນາທີ)

ໂຄງຮ່າງຂອງເລື່ອງແມ່ນອີງໃສ່ໂຄງຮ່າງຂອງບັນດາບົດຊາດົກຕ່າງໆ, ເລື່ອງທີ່ເວົ້າເຖິງການໃຊ້ຊາດຂອງພະພຸດທະເຈົ້າຕໍ່ຊາດກ່ອນ, ພະພຸດທະເຈົ້າມີສິ່ງທີ່ເພິ່ນທຳບໍ່ດີໄວ້, ມາຮອດຊາດໃໝ່ເພິ່ນກໍຕ້ອງໄດ້ກັບມາໃຊ້ຊາດ ຫຼື ໃຊ້ເວນຄືນ. ສະນັ້ນ, ເລື່ອງ ສີໄຊ ມີ ສິນໄຊ , ສັງທອງ, ສີໂຫ, ນາງຈັນທາ ແລະ ນາງຫຼ້າເປັນເຊື້ອກະສັດເປັນລູກເຕົ້າເລົ່າກໍຂອງພະອິນສົ່ງມາເກີດ (ໄຊ້ຊາດ). ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຖືກເນລະເທດເພື່ອເປັນການໃຊ້ກຳ.

- ເລື່ອງ ສິນໄຊ ປະກອບມີຕົວລະຄອນສອງສາຍຄື: ສາຍຕົວລະຄອນສິນທຳ ແລະ ອະທຳ.

ສະເພາະຕົວລະຄອນ ພະຍາກຸດສະລາດ ຈະຈັດຕົວລະຄອນໃດກໍໄດ້ ເພາະຕົວລະຄອນກຸດສະລາດມີຄວາມໝາຍສະແດງອອກຫຼາຍແງ່ທັງອະທຳ ແລະ ສິນທຳໄປພ້ອມໆກັນ. ສ່ວນຕົວລະຄອນໃຈກາງແມ່ນນາງ ສຸມຸນທາເພາະນາງ ສຸມຸນທາເປັນໃຈກາງຂອງເລື່ອງແຕ່ຕົ້ນຕະຫຼອດໄປ.

2) ວິທີໃຊ້ສັບພາສາເຂົ້າໃນການປະພັນ (15 ນາທີ)

ກິດຈະກຳ 2:

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ

1) ການໃຊ້ສັບພາສາເຂົ້າໃນການປະພັນເປັນແນວໃດ?

- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (10 ນາທີ)

ສັບ ແລະ ພາສາເປັນພື້ນຖານສຳຄັນຂອງບົດປະພັນວັນນະຄະດີ. ນັກປະພັນມາກຊິມ ກັອກກີ ໃຫ້ຄຳເຫັນວ່າ “ພາສາແມ່ນປັດໄຈທີ່ມີຂອງບົດປະພັນວັນນະຄະດີ” ບົດປະພັນນອກຈາກການສະແດງແລກປ່ຽນທາງດ້ານເນື້ອໃນແລ້ວຍັງສ້າງພື້ນຖານສັບພາສາອີກ. ສະນັ້ນ, ພາສາເປັນພາຫະນະທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ ເຊິ່ງກ່ອນອື່ນໝົດບົດປະພັນວັນນະຄະດີທີ່ເດັ່ນໆ, ນັກປະພັນໄດ້ເລືອກເຟັ້ນເອົາສັບພາສາທີ່ມີຮູບພາບ ແລະອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານເນື້ອໃນເຂົ້າບົດ

, ເພື່ອໃຫ້ເນື້ອໃນແນວຄິດຂອງບົດສະແດງອອກຢ່າງຄົບຖ້ວນຕາມເຫດການທີ່ນັກແຕ່ງຢາກສ່ອງແສງ. ໃນບົດເລື່ອງສິນໄຊຕອນໜຶ່ງວ່າ:

ພໍເມື່ອພ່າງໆຮ້ອນ ສຸລິເຍດເຮືອງແສງ ພຸ້ນເຍີ
ອາທິດໂຄຄະນາເຖິງ ທ່ຽງອັນວຽນຂຶ້ນ
ຟັງຍິນລົມພັດຫຼຽງໄມ້ ໃບບາງເປື້ອງປິ່ນ
ມີທັງນົກໄສ່ຮ້ອງ ຊົມຕ້ອງຕື່ນລາງ (ສີລາ ວີຣະວົງ, 2512).

ການໃຊ້ພາສາຂອງນັກກະວີສຸດທີ່ມ່ວນອອນຊອນ ແລະ ມີຄຸນຄ່າຕິດພັນກັບຕົວລະຄອນເປັນຕົ້ນແມ່ນທຳມະຊາດ, ຄຳສັບມີຮູບພາບ, ຜູ້ອ່ານຈັບອົກຈັບໃຈ, ຕົວຢ່າງ ນັກແຕ່ງໄດ້ພັນລະນາການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງດວງອາທິດເຊິ່ງຖືກກັບສະພາບຕົວຈິ່ງ, ຖືກກັບກາລະເທສະ ແລະ ສາມາດສຳນຶກເຫັນພາບທີ່ງົດງາມໂດຍຜ່ານພາສາຂອງນັກປະພັນ.

ຜໍ່ເຫັນ ສຸຣະພາພົ້ນ ພູຄຳຄົບໂລກ ພຸ້ນເຍີ
ວາເຍສຍູ້ ໄຫຼຝ້າຝຽດດອຍ (ສີລາ ວີຣະວົງ, 2512).

ນັກກະວີບໍ່ຢາກເວົ້າວ່າຕາເວັນຂຶ້ນແລ້ວເຮັດໃຫ້ຄວາມມືດສູນຫາຍໄປ ນັກແຕ່ງໄດ້ໃຊ້ສັບເພື່ອວາດພາບຄືນການເຄື່ອງຍ້າຍຂອງພະອາທິດດ້ວຍຄຳວ່າ "ພູຄຳຄົບໂລກ" ຫຼື "ວາໂຍຍູ້ ໄຫຼຝ້າຝຽດດອຍ". ເມື່ອແສງອາທິດສ່ອງແສງລົງມາທົ່ວສາລະທິດເຮັດໃຫ້ພິພົບປຽບເໝືອນວ່າ ປົກຫຸ້ມດ້ວຍນໍ້າຄຳ, ເມກໝອກຖືກຄັບໜີໃຫ້ຫາຍໄປດ້ວຍແສງແດດ ແລະ ລົມ. ນີ້ພຽງແຕ່ແມ່ນຈຸດນ້ອຍໆທີ່ຍົກມາພິສູດວ່າ ສັບພາສາເປັນການອະທິບາຍປະກົດການຢ່າງເດັ່ນຊັດ.

ຜ່ານການຍົກຕົວຢ່າງມານີ້ອາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ: ສັບພາສາຢູ່ໃນບົດປະພັນໜຶ່ງໆທີ່ມ່ວນອອນຊອນເປັນຍ້ອນນັກກະວີດູດຈິດໃຈຜູ້ອ່ານຜູ້ຟັງທັງສ່ອງແສງສັງຄົມສະໄໝນັ້ນໄດ້ດີ, ເມື່ອເປັນແນວນັ້ນເລື່ອງ "ສິນໄຊ" ຈຶ່ງເປັນວັນນະກຳຄຳກອນຊັ້ນຍອດຂອງລາວສະບັບໜຶ່ງ.

3) ການວາດພາບ ແລະການພັນລະນາ (20 ນາທີ)

<u>**ກິດຈະກຳ 3:**</u>

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ
  1) ການວາດພາບ ແລະການພັນລະນາຂອງເລື່ອງເປັນແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (15 ນາທີ)

ການວາດພາບໃນໜັງສືເລື່ອງ " ສິນໄຊ" ແມ່ນໄດ້ສ່ອງແສງອອກຄືດັ່ງນີ້: ການວາດພາບຄົນນັ້ນແຕ່ງຂຶ້ນ, ການວາດພາບທຳມະຊາດ, ການວາດພາບທາງນອກ ແລະ ທາງໃນຂອງຕົວລະຄອນອີງຕາມພາວະຕົວຈິງຂອງກຳດຳລົງຊີວິດ.

ກ. ການອາດພາບທີ່ຄົນສ້າງຂຶ້ນ

ໃນໜັງສືເລື່ອງນັກກະວີໄດ້ອາດພາບທີ່ຕັ້ງຂອງຕົວເມືອງ, ຫໍພະສາດພະລາຊະວັງທີ່ສວຍງາມສະແດງເຖິງຄວາມສີວິໄລຮຸ່ງເຮືອງຂອງປະເທດຊາດບ້ານເມືອງຢູ່ໃນສະໄໝນັ້ນ, ພາບແຫ່ງການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນເຮົາທີ່ມີຄວາມສຸກກະເສີມສຳລານ, ພາບແຫ່ງການກໍ່ສ້າງຫໍໂຮງທີ່ສະຫງ່າລາສີເຊັ່ນວ່າ:

ບັດນີ້ ຍັງມີນັກຄະເລດລ້າ	ຊົ້ນຊື່ເປັງຈານ
ນິຄົມຄົນ	ຄັ່ງເພັງພໍຕື້
ຊຽງຫຼວງລົ້ນ	ລຸງລັງລ້ານຍ່ານ
ນ້ຳແຜ່ລ້ອມ	ລະວັງຕ້າຍຊື່ວຕາ
ຮຸ່ງຄ່ຳລົ້ນ	ຊາວເທດທຽວສະເພົາ
ອຸດົມໂດຍ	ດັ່ງດາວະດຶງຟ້າ (ສີລາ ວິຣະວົງ, 2512).

ນອກຈາກພາບຕົວເມືອງເປັນຈານແລ້ວພາຍໃນຫໍໂຮງເປັນບ່ອນປະທັບຂອງເຈົ້າແຜ່ນດິນ (ພະຍາ) ແລະເຈົ້າຂຸນມຸນນາຍ ເຈົ້ານາງທັງຫຼາຍກໍປາກົດຂຶ້ນຢ່າງສວຍງາມ. ຫໍໂຮງດັ່ງກ່າວມຸງດ້ວຍທອງແດງ, ປະດັບດ້ວຍແກ້ວເຫຼື້ອມມີແສງປະກາຍ.

ນັບແຕ່ ບຸຣີລ້ຳ	ນະຄອນຄົນໃດປຽບ
ໂຮງໃຫຍ່ກວ້າງ	ອໍລະທົ້ມຜ່ານຊຽງ
ປະດັບຊໍ່ຟ້າ	ມຸກມາດດາວຄຳ
ມຸງທອງແດງ	ຫຼໍ່ຕັນຕາງຟ້າ (ສີລາ ວິຣະວົງ, 2512).

ອາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ຄຳກອນຂ້າງເທິງນັກກະວີໄດ້ອາດພາບ ຫຼື ພັນລະນາຕົວເມືອງເປັງຈານທີ່ສວຍງາມ ແລະ ອຸດົມສົມບູນ, ບໍ່ອຶດຢາກຍາກແຄນຊາວເມືອງຢູທ່າງທຳມາຫາກິນບໍ່ຂາດເຂີນສິ່ງໃດສົມເປັນເມືອງເອກຂອງໂພທິສັດນີ້ກໍແມ່ນການສ່ອງແສງເຖິງສະພາບຂອງບ້ານເມືອງທີ່ຮຸ່ງເຮືອງໃນສັດຕະວັດນັ້ນ.

ຂ. ການອາດພາບ-ພັນລະນາຕົວລະຄອນ

ການພັນລະນາ ຫຼື ອາດພາບຕົວລະຄອນດ້ານຮູບນອກຂອງໜັງສືເລື່ອງ “ສິນໄຊ” ສະແດງອອກແບບລວມໆຄ້າຍຄືກັບເລື່ອງອື່ນໆທີ່ຖືກແຕ່ງຂຶ້ນໃນໄລຍະປະຫວັດສາດດຽວກັນເຊັ່ນ: ນັກແຕ່ງໄດ້ພັນລະນາຄວາມງາມຂອງ ນາງ ກິນນະລີແຫ່ງພູໄກລາດວ່າ:

ໂສມຮາບເນື້ອ	ນິວລະພາກຂຽນຂານ
ເທິງທະລັງບິນ	ບໍ່ມີພໍພຽງ
ແຂນກົມກ້ຽງ	ມະນີເນືອງຄ້ອມກ່ອງ
ທຸກຢ່ານຟ້າ	ເຫຼືອງເຫຼື້ອມລັ່ງມາ (ສີລາ ວິຣະວົງ, 2512).

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:

Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ສ່ວນການອາດພາບພາຍໃນຈິດໃຈຂອງຕົວລະຄອນນັກແຕ່ງໄດ້ພັນລະນາແມ່ນເດັ່ນຊັດ ແລະ ລະ ອຽດຈະແຈ້ງດີ, ນັກແຕ່ງເອົາຮູບພາບທຳມະຊາດ ແລະ ສັດສາວາສິ່ງເພື່ອເວົ້າເຖິງຄວາມໂສກເສົ້າຫງ່ອມເຫງົາຂອງຊາວເມືອງເປັງຈານຕໍ່ການຈາກໄປຂອງນາງ ສຸມຸນທາວ່າ:

ທຸກທີ່ຖ້ອນ	ຄາເມໃນນອກ ກໍດີ
ຄັນວ່າ ຮູ້ຂ່າວຂ້ອຍ	ກໍ່ຫືວໄຫ້ທົ່ວແດນ
ແມ່ນວ່າ ສັບພະສິ່ງຊ້າງ	ມ້າມິ່ງໃນນະຄອນ ກໍດີ
ກໍບໍ່ກິນກຽງກັດ	ຢູ່ຊີງສະລອນພ້ອມ
ກັບທັງເນື້ອນົກລ້ຽງ	ປະຫິດຫຽນຫິງເຫບ ກໍດີ
ຂົວຄໍ່ຊຸ້ມ	ກະທາກີ້ກ່າງຍຸງ
ເຂົາແຂກແກ້ວ	ປຸນປາກສອນສຽງ ກໍດີ
ສັງກາຈິບ	ຈາບເນືອງໃນຮ້ານ
ກໍບໍ່ຮີຮ່ຳຮ້ອງ	ເຣສຽງສະງັດຢູ່
ຝູງນີ້ເຈົ້າຂະໜ່ອມປ້ອງ	ປຸນລ້ຽງລຽບລະວັງ
ນັບແຕ່ເຈົ້າຈາກໄວ້	ວາງເຫຍື່ອອາຫານ
ທັງມວນເມີນ	ຢູ່ຕອມຕົນເສົ້າ
ດີທໍ່ຊີງຊະລອນຄ້າງ	ຄອນງອບງວງລາດ
ກໍບໍ່ກິນເຫຍື່ອຫຍ້າ	ຄອຍຢັ້ງມຢູ່ເຫງົ້າ (ສີລາ ວິຣະວົງ, 2512).

ຄ. ການອາດພາບທຳມະຊາດ

ພາບທຳມະຊາດແມ່ນຂອດໜຶ່ງທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການປະພັນເລື່ອງ ແລະ ຍາມໃດກໍຕິດພັນກັບຕົວລະຄອນ. ໃນເລື່ອງ “ສັງສິນໄຊ” ນັກກະວີໄດ້ພະຍາຍາມເລືອກເຟັ້ນເອົາພາບທຳມະຊາດທີ່ສວຍງາມ ແລະ ມີຈິງປະກອບກັບເນື້ອໃນບົດກະວີຂອງຕົນຢ່າງມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມດູດດື່ມ, ຈັບອົກຈັບໃຈ. ພາບທຳມະຊາດດັ່ງກ່າວປະກອບດ້ວຍແມ່ນ້ຳລຳເຊ, ຫ້ວຍຮ່ອງຄອງບຶງ, ພູຜາປ່າດົງ, ສັດສາວາສິ່ງ, ນົກໜູປູປານາໆຊະນິດ. ຈາກນັ້ນ, ນັກກະວີຍັງສ່ອງແສງ, ພັນລະນາເຖິງສິ່ງປົກຍ່ອຍຂອງທຳມະຊາດນຳອີກດ້ວຍເຊັ່ນ: ພາບຂອງນ້ຳໂຕນຕາດ, ສຽງນົກຮ້ອງໃນຍາມຄ່ຳ, ພາບໃນຍາມລາຕີ... ທີ່ເປັນທັດສະນີອັນສວຍງາມມາແຊກຊ້ອນໃນບົດກະວີຕື່ມອີກ.

ພູມີດັ້ນ	ເດີນກາຍເຫວດາດ
ຟັງຍິນນ້ຳທັ່ງທໍ້	ທານກ້ອນຄື່ນເຄງ
ພະກໍລັດເລັ່ງຂຶ້ນ	ເຂົາມາດເງິນຍວງ
ຫຼິງດູຄຳຫຼວງໄຫຼ	ຫຼັ່ງລິງໂຕນທ້າງ (ສີລາ ວິຣະວົງ, 2512).

ນອກຈາກແມ່ນ້ຳລຳເຊແລ້ວ ນົກໜູປູປີກກໍເປັນພາບໜຶ່ງທີ່ສວຍງາມ, ນັກກະສີເອົາພາບຂອງນົກ, ໜູມາເປັນການບັນເລງຄວາມເບີກບານມ່ວນຊື່ນ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຕົວລະຄອນເດັ່ນຊັດຂຶ້ນເຊັ່ນ: ຕອນສິນໄຊ, ແມ່ ແລະ ປ້າເດີນ

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ດຳລົງຊີວິດຢູ່ກັບສັດສາວາສິ່ງ. ເມື່ອທ້າວສິນໄຊຈະຈາກໄປນັ້ນກໍເໝືອນກັບວ່າທ້າວຕໍ່ສັດສາວາສິ່ງໄປ, ສະນັ້ນ, ຄວາມອາໄລອາວອນຂອງທ້າວຕໍ່ສັດທັງຫຼາຍກໍປາກົດອອກດ້ວຍຄວາມຮັກໄຄ່ໄມຕີວ່າ:

ບັດນີ້ ກູຈັກພາກເພື່ອນພ້ອມ	ເມືອສູ່ເປັງຈານ ກ່ອນແລ້ວ
ທັງປວງສູ	ຢູ່ຍືນຍາເສົ້າ
ຢູ່ດີເຍີ ມະຍູລາເຄົ້າ	ປະຫິດຫຽນຫົງເຫບ
ຕະຫຼູບໄກ່ກຸ້ມ	ການ້ຳເຈົ້າຈອງ
ຍາງຂາວເຂັ້ມ	ຊຽງຊຸມຊາຍກວາກ
ເຕັນຕ່ອງແຕ້	ຄໍກ້ຽວກ່ານແຊງ
ຊຸມໜຶ່ງ ແກງກົກອ້ຽງ	ອຳພາໂພນໂດກ
ເປົ້າປ່າວໄມ້	ລໍລິ້ວບ່າງບິນ
ສັບໂປປ້ອງ	ສັງກາກີ້ກ່າງ
ສູຫາກແຮງຮ່າຍໄມ້	ຄອຍເລັມລູກໄຮ
ຢ່າໄດ້ ວິວາດຮ້າຍ	ເຫງບິບບຽນກັນ
ຄຳກູສອນ	ໃສ່ໃຈຈຳໄວ້ (ສີລາ ວີຣະວົງ, 2512)

ນັກກະວີໄດ້ພັນລະນາສັດຈຳພວກກາລະວິກ ແລະພວກເນື້ອເຊິ່ງຖືວ່າເປັນກຳລັງປ້ອງກັນໃຫ້ສິນໄຊ ເມື່ອສິນໄຊຈາກໄປກໍສະແດງຄວາມຄິດຮອດຄິດເຖິງເໝືອນຝູງສັດອື່ນໆ ແລະ ສິນໄຊກໍ່ໄດ້ສັ່ງສອນວ່າ:

ແມ່ນວ່າ ສັບພະສິ່ງຊ້າງ	ຄະນາທອກທວຍທອງ ກໍດີ
ກວາງຊາຍຟານ	ລະມັ່ງໝູເໝືອຍເໜັ້ນ
ມອມເຍືອງໃກ້	ໝູຊິງກະແຕຕ່າຍ
ກະເລັນຮອກຈ້ອນ	ເຫງັນອຶ້ມຫ່ານຫອນ
ໝີເໝືອຍເໜັ້ນ	ກະທາງປອມແລນລິ່ນ ກໍດີ
ຈີ່ໂກະຍາບແຍ້	ຄະນາກ້ຽມກ່າງຕອງ
ເຈ້ຍຈອງເຄົ້າ	ຄາງຄາວບີ້ບ່າງ
ຝູງໝູ່ເຄີຍໄຕ່ເຕັ້ນ	ໂຕນຄ້າງຄ່າງຊະນີ
ສັບພະໂຄ່ງຂ້ຽວ	ອຳອ່ອຍລາຍເຫຼືອງ ກໍດີ
ສູຢ່າກວນແສນສັດ	ໝູ່ຮຸນແຮງນ້ອຍ
ແມ່ນວ່າ ແຫຼວຫຼວງເຄົ້າ	ພານໂຕນຕົວພີ່ກໍດີ
ຮຸ້ງເຮ່ວຜ້າຍ	ພານບີ້ກະອອກຫຼວງ
ແນວສູຮ້າຍ	ຈັງໄຮແພ້ເພື່ອນ
ຢ່າໄດ້ຊິງຊຸດຫຍໍ້າ	ຫຍຸມເຂົ້າໂຄບເຕັງ ເພື່ອນເນີ (ສີລາ ວີຣະວົງ, 2512).

ນອກຈາກນັ້ນ ນັກກະວີໄດ້ພັນລະນາພຶກສາສາດໄມ້ຕາມລະດູການໃນສຸວັນນະພູມຂອງລາວໃນສະ ໄໝບູຮານໄວ້ເປັນສິ່ງປະດັບເອ້ຍ້ອງ ແລະ ສິ່ງກິ່ນຫອມຫວນຊວນໃຈຕໍ່ຜູ້ອ່ານ, ຜູ້ຟັງໂດຍສະເພາະແມ່ນຕອນແຫ່ສິນໄຊກັບໄປເມືອງເປັງຈານ:

ຄອຍເຫັນ ດອນແດນກໍ້າ	ເປັງຈານຈອມເມກ ພຸ້ນເຢີ
ໂຍເຫດທ້າວ	ທັງຄ້າຍຊື່ນບານ
ເດຍລະດາດໄມ້	ເຮືອງດອກລະດູໜາວ ພຸ້ນເຢີ
ລະດູເດືອນສາມ	ລ່ວງລີ້ງດິນຍ້າຍ
ຣິມໆຂ້າ	ສະຫງວນຊິມຊ້ອນເກດ
ຟ້າສະຫວ່າງເຕົ້າ	ລະດູແລ້ງລ່ວງລົມ (ສີລາ ວີຣະວົງ, 2512).

ການພັນລະນາທຳມະຊາດປາກົດອອກໃນບົດກະວີຢ່າງອຸດົມສົມບູນ, ຖືກຕາມລະດູການທັງເປັນການສ່ອງແສງໃຫ້ເຮົາເຫັນເຖິງຄວາມສວຍສົດງົດງາມທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ສັດສາວາສິ່ງທີ່ເປັນຮູບປະທຳ.

4) ວິທີໃຊ້ຮູບການສິລະປະໄມ້ງັດ (15 ນາທີ)

<u>ກິດຈະກຳ 4:</u>

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ
  1) ວິທີໃຊ້ຮູບການສິລະປະໄມ້ງັດເປັນແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (10 ນາທີ)

ການໃຊ້ສິລະປະແບບໄມ້ງັດເຂົ້າໃນການປະດິດແຕ່ງບົດປະພັນວັນນະຄະດີ, ແມ່ນວິທີການແຕ່ງໜຶ່ງທີ່ນັກແຕ່ງສະໄໝບູຮານໝູນໃຊ້. ວິທີນີ້ແມ່ນຍົກເອົາເຫດການໜຶ່ງທີ່ເດັ່ນໆຂຶ້ນມາກ່ອນ, ແຕ່ເຫດການໜຶ່ງທີ່ເກີດມາຕາມຫຼັງພັດເດັ່ນກວ່າເຫດການທຳອິດອີກເຊັ່ນຢູ່ໃນບົ້ນ "ອະນຸຍຸດທະກຳບົ້ນ"

ເມື່ອນັ້ນຣິມໆຂ້າ	ຊຸມມານໂດຍອາດ
ບາງພ່ອງທຳເດດຟື້ງ	ໄຟໄໝ້ເປັ້ງແປວ
ບາງພ່ອງນິລະມິດຕັ້ງ	ຕີນສູງສາມໂຍດ
ອົມໝູ່ຊ້າງ	ຕາງໜ້ຽງຊູສາມ
ບາງພ່ອງມາຍມີກົ້ງ	ກາງຫາວມືວມິດ
ສຽງໂຫ່ຮອງ	ຄືຟ້າລັ່ນເນືອງ
ບາງພ່ອງຈັບນາກນ້າວ	ສວຍສອດສັ່ງວານ ກໍມີ
ບາງພ່ອງທອຍງູທັດ	ເພີດເພີນຄໍໄວ້
ບາງພ່ອງເປັນຫົວຊ້າງ	ຫົວງົວເມີຍລະມັ່ງ ກໍມີ
ຕົວຮູບມ້າ	ທະຍານເຕັ້ນລ່ວງໄປ (ສີລາ ວີຣະວົງ, 2512).

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ການສະແດງແຜງລິດກຳລັງຜິນຂອງຍັກເປັນການນາບຂູ່ ແລະ ປາບກຳລັງຂວັນຂອງສິນໄຊ, ແຕ່ຍ້ອນມີຄວາມສາມັກຄີສູ້ຣົບລະຫວ່າງ ສິນໄຊ, ສັງທອງ ແລະສີໂຫ ທ້າວທັງສາມຈຶ່ງສາມາດໄດ້ໄຊຊະນະກຳລັງຫຼວງຂອງຍັກມານຕ່າງໆ.

ບາຄານທ້າວ	ຖອນຕ່າວເປື້ອງແກວ່ງ
ແສງສິ່ງຕ້ອງ	ມານມ້າງໂຄບຄືນ
ດາບຫຼັງເຫົ້າ	ແທງທ່າວມືອກະຫາຍ
ເຄງໆມານມືອກະຈັດ	ຈຸ່ມຕາຍເຕັງມ້ອຍ (ສີລາ ວິຣະວົງ, 2512).

ກຳລັງຂອງຍັກກຸມພັນມີຄວາມເກັ່ງກ້າສາມາດທາງດ້ານການສະແດງແຜງລິດ, ແຕ່ສິນໄຊສາມາດເອົາຊະນະພວກມັນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ສິນໄຊເກັ່ງກວ່າຍັກກຸມພັນ ແລະ ເປັນການຢັ້ງຢືນວ່ານັກປະພັນໄດ້ໃຊ້ສິລະປະແບບໄມ້ງັດເຂົ້າໃນການປະດິດແຕ່ງຢ່າງຈະແຈ້ງ.

ຜ່ານຮູບການສິລະປະການແຕ່ງ ແລະເນື້ອໃນທີ່ຍົກມາຂ້າງເທິງເຫັນໄດ້ວ່າໜັງສືເລື່ອງ “ສັງສິນໄຊ” ເປັນໜັງສືສະບັບໜຶ່ງທີ່ເດັ່ນໃນບັນດາເລື່ອງທັງຫຼາຍທີ່ແຕ່ງຂຶ້ນໃນສະໄໝອານາຈັກລາວລ້ານຊ້າງຮຸ່ງເຮືອງ. ບົດເລື່ອງໄດ້ຍ້ອງຍໍສັນລະເສີນຊົນຊັ້ນສັກດີນາລາວມີຄຸນປະໂຫຍດຕໍ່ຊາດໂດຍຜ່ານຮູບການເຄື່ອນໄຫວເພື່ອສ້າງຄຸນງາມຄວາມດີຂອງຕົວລະຄອນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຕົວລະຄອນ ນາງຈັນທາ ແລະ ນາງຫຼ້າເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ແມ່ທີ່ດີໃນການລ້ຽງລູກໃນພາວະການທີ່ຄັບຂັນຈິນຕາແຈ; ເລື່ອງຍັງເປັນການຍ້ອງຍໍໂດຍທາງກົງທາງອ້ອມໃນຄວາມຮັກອັນບໍລິສຸດຕໍ່ລູກຕໍ່ຜົວຂອງນາງ ສຸມຸນທາ, ເຖິງວ່າກຸມພັນຈະເປັນເຊື້ອຊາດຍັກຕ່າງຊາດຕ່າງພວກກໍຕາມ, ແຕ່ນາງສະແດງຄວາມຮັກຕໍ່ຜົວຢ່າງບໍ່ເວັ້ນວາງຕະຫຼອດຕົ້ນຕະຫຼອດປາຍ.

ບົດວັນນະກຳເລື່ອງສິນໄຊເປັນເລື່ອງທີ່ໄດ້ສ່ອງແສງເຖິງເຫດການອັນເປັນຈິງຂອງສັງຄົມໃນຄາວນັ້ນເພາະມັນໄດ້ສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນຄວາມບໍ່ເປັນທຳ ແລະ ຄວາມໂງ່ຈ້າບອດໃບ້ຂອງຊົນຊັ້ນສັກດີນາປົກຄອງ, ທັງໄດ້ສ່ອງແສງໃຫ້ຮູ້ວ່າກຳລັງອະທຳໃນສັງຄົມຜັກດັນໃຫ້ສັງຄົມວຸ່ນວາຍສັບສົນ, ເກີດການຂັດແຍ້ງແຂ່ງດີບໍ່ມີຄວາມຊື່ສັດຕໍ່ກັນ, ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນກຳລັງເປັນທຳໃນສັງຄົມແມ່ນຍອດປາຖະໜາຂອງມວນຊົນເປັນກຳລັງທີ່ຕ້ານຢັນກັບກຳລັງອະທຳ, ສິນທຳຕ້ອງຊະນະອະທຳຢ່າງຂາດຕົວສົມກັບຊື່ຂອງບົດປະພັນທີ່ວ່າ “ສິນໄຊ”.

ເຖິງວ່າວັນນະກຳເລື່ອງສິນໄຊມີເນື້ອໃນອັນດີງາມ ແລະ ອັນບົກຜ່ອງກໍຕາມ ແຕ່ວັນນະກຳເລື່ອງນີ້ກໍໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຈາກມະຫາຊົນວ່າເປັນວັນນະກຳຊັ້ນສູດຍອດຂອງຊາດ, ເພາະມີເນື້ອໃນສັດຈະຢ່າງເລິກເຊິ່ງເພີນຈິດຢ່າງໜ້າອັດສະຈັນ ແລະແທດເໝາະກັບອຸດົມການກໍຄືຈິນຕະນາການຂອງປະຊາຊົນລາວໃນສະໄໝນັ້ນ, ນອກນີ້ຍັງມີສິລະປະອັນດີເດັ່ນໃນລີລາການແຕ່ງກໍຄືໃນດ້ານການນຳໃຊ້ສັບທີ່ມີຮູບພາບດີ, ມີຄວາມໄພເລາະມ່ວນຕະຫຼອດເລື່ອງ, ພ້ອມກັນນັ້ນຍັງໃຫ້ໃຫ້ຄະຕິບົດຮຽນທີ່ຜູ້ອ່ານອາດເລືອກເຟັ້ນເອົາເພື່ອໝູນໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດແກ່ການດຳລົງຊີວິດໄດ້ດີອີກດ້ວຍ (ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ ແລະອຳໄພ ສອນທະລາ, 2019).

III. ຂັ້ນສະຫຼຸບ

- **ຄູເນັ້ນຈຸດສຳຄັນຂອງບົດຮຽນ**

  - ວິທີປະດິດແຕ່ງໜັງສືເລື່ອງ “ສິນໄຊ”

IV. ວັດ ແລະ ປະເມີນ

- ຄູຖາມຂໍ້ຂ້ອງໃຈຂອງນັກຮຽນ (ຖ້າມີ) ຄູອະທິບາຍຄືນ
- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມ: ແຕ່ລະຂໍ້ຂອງບົດຮຽນ
- ໃຫ້ນັກຮຽນຕອບ 1-2 ຄົນ
- ຄູສັງເກດຄຳຕອບ ແລະ ສະຫຼຸບຄືນ

- **ຂັ້ນຕັກເຕືອນ**
  - ຄູແນະນຳນັກຮຽນອ່ານບົດຮຽນໃໝ່
  - ສຶກສາແນວຄິດຂອງຜູ້ຮຽນ
  - ມອບວຽກບ້ານ

ເອກະສານອ້າງອີງ

ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ ແລະ ອຳໄພ ສອນທະລາ. (2019). **ວັນນະຄະດີລ້ານຊ້າງ**. ຄະນະສຶກສາສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ.
ສີລາ ວິຣະວົງ (ພສ. 2512) **ສັງສິນໄຊ**. ວັນນະຄະດີຄຳກອນຊັ້ນຍອດຂອງລາວ. ກະຊວງທຳມະການ.

ຄູສອນປະຈຳວິຊາ

ປທ.ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ